

4. Sport

Sport is een abstract en veel omvattend begrip. Het is een verschijningsvorm, die inhoud krijgt als hij wordt bedreven. Nu kun je van alles een sport maken. Zo vinden sommigen het een 'sport' om bijvoorbeeld zonder toegangskaartje toch in het voetbalstadion te komen. Het is duidelijk dat we hier met sport iets anders bedoelen. Sport is een georganiseerd wedijveren, waarbij de onderstaande kenmerken typerend zijn:

- a. Spelplezier
- b. Wedijver
- c. Prestatie
- d. Organisatiegraad
- e. Sociaal contact

We kunnen de sport indelen in:

- a. Individuele sport
- b. Teamsport

Beide categoriën kennen de volgende sportvormen:

a. Recreatiesport

Voor de recreant is het beoefenen van sport vaak een reactie op het maatschappelijke gebeuren. Het accent ligt voor hem op het zo-maar-bezig-zijn. Men wil fit worden of blijven. Lekker bewegen, veel transpireren en vooral uit de sleur zijn van de dagelijkse besommeringen. Hierbij wil hij met betrekking tot het regelmatig deelnemen aan trainingen en wedstrijden niet allerlei verplichtingen op zich nemen. Hij wil zich niet voor 100% binden. In de praktijk blijkt, dat in de recreatiesport nogal wat verschillen voorkomen. Zo kan het sportniveau bijvoorbeeld sterk uiteenlopen. Sommige sporters hebben nauwelijks enige geoefendheid, anderen hebben vroeger op hoog niveau sport bedreven, maar zijn niet meer in de gelegenheid om aan wedstrijdsport te doen of hebben daar geen zin meer in.

Toch komt het veel voor dat recreanten wel aan wedstrijden deelnemen, maar nooit trainen (bijvoorbeeld veteranen). Bij deze wedstrijden gaat het hun alleen om het meedoen. Dit wil niet zeggen, dat zij niet willen winnen. Ook zij gaan tot het uiterste om een zo positief mogelijk resultaat te bereiken. Zij liggen er echter niet wakker van als dit doel niet wordt bereikt.

Hiertegenover staat de categorie recreanten, die niet de behoefte heeft aan wedstrijdsport. Zij willen slechts een uurtje per week oefenen en onderling spelen.

Een ander facet van de recreatiesport is de *sportieve recreatie*. Hierbij worden sportvormen of aan de sport verwante vormen gebruikt. Veelal worden niet de officiële regels gehanteerd en ontbreken echte wedstrijden.

Voorbeelden: het zomaar schieten op de basket; het spelen van een spelletje badminton of voetbal op de camping.

b. Algemene wedstrijdsport

De wedstrijdsport vindt grotendeels plaats in 'georganiseerd verband' onder supervisie van sportverenigingen en sportbonden. Daarnaast kennen we ook andere vormen van wedstrijdsport, die door bepaalde instanties worden georganiseerd (bijvoorbeeld: schoolsport, bedrijfsport, wedstrijden tussen verschillende woonwijken, Politie-kampioenschappen).

De plaats, die de algemene wedstrijdsport inneemt ligt tussen de recreatiesport en de topsport in. Soms doet zij vermoeden dat je met topsport te maken hebt, dan weer verschilt het weinig met de recreatiesport.

De algemene wedstrijdsport wordt beoefend zowel door sporters die intensief trainen, maar door gebrek aan talent de top niet bereiken, als door mensen die trouw één keer per week oefenen, en door anderen, die dit niet doen, maar wel regelmatig in wedstrijden uitkomen en daarbij de geleverde prestatie van belang achten.

c. Topsport

Men kan spreken van topsport als de sport zich afspeelt op nationaal en/of internationaal niveau, waarbij (internationaal) gezien goede prestaties worden geleverd. Het leven van de topsporter is daarbij zodanig aan de sport aangepast, dat hij in staat is om een maximaal resultaat te behalen. Maatschappelijk gezien zal hij dus veel moeten opofferen.

De topprestaties liggen tegenwoordig op een zodanig niveau, dat deze alleen bereikt kunnen worden door: aanleg, goede instelling, goede medische en psychische begeleiding en frequente en intensieve training.

De waarde, die aan de geleverde prestatie wordt toegekend is erg groot. Deze is niet alleen van belang voor de topsporters maar ook voor de trainers, coaches, bondsfunctionarissen, autoriteiten, sponsors, persmedia en het (grote) publiek. Zelfs een heel volk kan intens meeleven met de gebeurtenissen op het sportveld. Toen het Nederlands voetbalelftal in 1988 Europees kampioen werd groeide de viering uit tot een nationaal feest.

Samenvatting van deze drie-deling in relatie met enige beoogde sportkenmerken.

	Topsport	Wedstrijd- sport	Recreatie- sport
Spelplezier	±	±	++
Prestatie	++	+	-
Wedijver	++	+	±
Organisatiegraad	++	+	±
Sociaal contact	±	±	++
Officiële spelregels	+	+	±
Verenigingsverband	+	±	±